

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1468/2015
07.07.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужилаца Д.М. и Р.М., обоје из В., које заступа пуномоћник С.П., адвокат из В.Х., против туженог Р.Т. из В., кога заступа пуномоћник Л.Т., адвокат из В., ради утврђења својине, државине и накнаде, вредност спора 4.578.480,00 динара, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу 23 Гж 2381/14 од 24.03.2015. године, у седници одржаној 07.07.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу 23 Гж 2381/14 од 24.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 11/10 од 06.05.2014. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца који су тражили утврђење да су они власници на $\frac{1}{2}$ од кп. бр. ... и кп. бр. ... са катастарским ознакама ближе описаним у изреци и да су уговори у вези продаје ових парцела Ов ... и Ов ... без правне важности, па да се туженом наложи да $\frac{1}{2}$ ових парцела уступи тужиоцима у државину; одбијен је као неоснован захтев који су тражили да им тужени на име накнаде штете за изгубљену добит од производње садног материјала исплати 4.578.480,00 динара; такође је одбијен тужбени захтев којим су тражили да им тужени солидарно исплати 8.750 евра у динарској противвредности на име вредности плаца у месту тзв. П. КО Б..

Побијаном другостепеном пресудом одбијена је као неоснована жалба тужилаца и првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП (ранија пресуда је укинута у режиму важења новог ЗПП), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда из члана 374. став 1. учињена пред другостепеним судом. Наиме, првостепена пресуда садржи јасне и непротивуречне разлоге у погледу одлучних чињеница, докази су оцењени, па су неосновани ревизијски наводи у којима се истиче да је првостепени суд повредио правила из чл. 8, 9, 10, 355. ЗПП и да жалбени суд те повреде није уочио и санкционисао.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци (супружници) са туженим су све до 1986. године били у пријатељским и пословним односима. У то време тужени је производио садни материјал за производњу воћњака и винове лозе, а тужилац је као привредни руководиоца Завода за пољопривреду В. помагао у пласману производа и тужени му је за ту услугу плаћао провизију. Тужени је закључио уговор о продаји две спорне парцеле (оверен) на своје име и за свој рачун. Исказима саслушаних сведока, којима је првостепени суд поклонио веру, утврђено је да је права воља странака била да тужени стекне основ за упис права својине у јавним књигама закључењем уговора о продаји земљишта и да тужиоци нису стицаоци тог земљишта по основу новчаног или другог улагања. У току 1982. године тужиоци су купили плац у П. код Б. и део тог плаца уступили туженом ради градње викендице. Странке су до прве плоче саградили викендицу са два посебна улаза, а материјал за градњу купио је тужени. После завршетка "прве плоче" свако од њих је завршио изградњу своје викендице. Странке су поделиле преостали неутрошени грађевински материјал на једнаке делове. Такође, исказима сведока суд је утврдио да су се странке споразумеле да тужилац купи плац за викендице, а да тужени купи грађевински материјал, чиме се "тужени раздужио" у погледу вредности земљишта. У току 1987. године туженом је одлуком надлежног органа забрањена даља производња садница и воћног материјала.

Код таквог чињеничног стања, правилно је примењено материјално право када је тужбени захтев (три захтева) одбијен као неоснован.

Стварна воља парничних странака је била да тужени стекне права својине на две парцеле које су коришћене ради садње воћног материјала. Тужиоци нису допринели исплати продајне цене и уговор је са продавцем закључио тужени као купац. Тужиоци немају правни основ за стицање права својине по основу продаје јер нису странке у писаном уговору у промету непокретности нити су закључиле посебан уговор са туженим, што је услов за стицање права својине по основу члана 33. ЗОСПО у вези члана 4. раније важећег Закона о промету непокретности.

Своје односе у вези стицања земљишта у КО П. код Б. странке су регулисале усменим споразумом по коме су тужиоци исплатили продавцу цену, а тужени је финансирао својим средствима куповину материјала за изградњу викендице, па није у обавези да исплати вредност земљишта које се налази испод зграде и које служи за његову редовну употребу.

Тужилац није био у ортаким (пословним) односима у вези садње материјала на земљишту туженог већ је помагао туженом у пласману готових производа и за ту услугу је добио одговарајућу провизију као накнаду. Осим тога, тужиоци немају право на накнаду штете због повреде уговора (чл. 362-369. ЗОО) и под условом да је постојао усмено закључен уговор о заједничкој производњи садног материјала на земљишту туженог почев од 1987. до 1993. године зато што је у току 1987. године одлуком надлежног органа забрањен рад туженом, па та околност утиче на опстанак уговора и представља одсуство кривице за повреду уговора (чак и под условом као што је наведено да је постојао уговор о ортаклуку односно пословној сарадњи).

У ревизији се у суштини оспорава утврђено чињенично стање што је недозвољено (поводом ревизије расправљају се правна, а не чињенична питања), па предмет оцене Врховног касационог суда нису били наводи у којима се истиче да је чињенично стање погрешно утврђено (члан 408. став 3. ЗПП).

На основу члана 414. ЗПП одучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**